

„EDINOST“

Ichaja enkrat na dan, razun nedelj in praznikov, ob 4. uri pop. — Naročnina znaša: za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K in za en mesec 2 K. — Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez prilžene naročnine se upravnštvo ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamične številke po 8 stot. (3 novč.); izven Trsta pa po 8 st. Telefon številka 870.

Edinost

Glasiló političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglas!

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne znanvale, domači oglasi itd., se računajo po pogodbi. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnštvo v ulici Molin plocolo št. 7. II. nadstr. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna: ulica Torre Bianca 12.

Postojanka na Cetinji.

(Dalje.)

Nadalje izvaja Mantegazza, da je knez Nikolaj vselej negoval sporazumljenje med brati istega plemena. O tem priča tudi vse njegovo literarno delovanje. Viskdar je storil v ta namen, kar mu je bilo možno. — Viskdar je on storil prvi korak, ako je bilo potrebno in možno za odpravo morebitnih nesporazumljenj med Beligradom in Cetinjami. Njegova zdravilca, ko je obiskal kralja Aleksandra (kateremu bi bil lahko stari oče) v Belemgradu, ni bila drugega, nego slavospev temu velikemu idejalu! Iztotako je storil v svojem govoru, s katerim je naznanil svojim podanikom, da je soprog njegova hčere izvoljen na srbski prestol. Ob prilikah in dogodkih, ki se tičejo države ali njegove rodbine, je knezu navada, da familijarno govori do svojih podanikov, in niti najmanj se ne čuti žaljenega v svoji avtoriteti, ako si kateri njegovih podanikov, potem, ko je govoril on, knez, usoja izraziti kako opazko ali povedati svojo misel. Mantegazza pripoveduje tu, kako je bil enkrat, pred par leti sam navzoč na enem takih razgovorov, ki so jako zaslišni za razmerje med tem vladarjem in njegovimi podaniki. Mantegazza je bil — z drugimi — spremil na Cetinje sedanjega kralja in tedanjega prestolonaslednika Italije. Napravili so bili izlet v Spuh ob turški meji, katera točka je precejšnje militarične važnosti in kjer se pred človekom razpenja čudovito krasna panorama. Čim so dospeli tjakaj, so prebivalci vse okolice obkrožili kneza. In knez jim je jel pripovedovati naj-dobrohotnejše, da je kralj Italije izvolil za-prositi roko njegove hčere za svojega sinu, in kako da se on čuti srečnega, da more privoliti v to. Potem se je knez jel razgovarjati s posamičnimi došleci. Eden med njimi, bil je častitljiv starček, si je dovolil dajati knezu nasvete, kako naj omoži druge svoje hčere, da bo na korist za bodočnost naroda.

Ko je bil knežji zet izvoljen na srbski prestol, je »Glas Crnogorca« priobčil le kratak izvadek iz govora, s katerim je knez naznanil narodu to izvolitev. Čim je došla vest o izvolitvi, se je zbrala velika množica pred knežjo palačo. Množica je bila iz vseh slojev, od visokih funkcionarjev do priprostih kmetov. Došli pa so tudi skoro vsi člani diplomatskega zbora. Mimogredé bodi omenjeno, da so na Cetinju zastopane vse

veče stržave, izvzemá — Nemčijo. Tej se menda ne zdi vredno, da bi bila zastopana na Črnigori, ker... ima svoje prijatelje in zaveznike v Carigradu. Če slučajno nastaja potreba za zastopanje interesov Nemčije, opravlja to zastopnik — Avstrije! V tem dejstvu vidi Mantegazza potrdilo za to, kar se opaža često tudi drugod in nekaj let sem, da namreč **Avstro-Ogrska dela.. pour le roi de Prusse!!** Za koristi Nemčije!

Knez je, sporočivši o izvolitvi Kara-djordjeviča, slavil vrline novega kralja in je izrekal svoje uverjenje, da novi kralj dovede Srbijo do lepe bodočnosti. Ob enem pa je knez Nikolaj obžaloval grozni konec kralja Aleksandra in je zatrjal, da ni gojil nikdar nikakega namena, ki bi bil nasproten hiši Obrenovičev. Viskdar da je smatral za svojo dolžnost, psiti na to, da bo vladalo sporazumljenje. Če pa temu ni bilo viskdar tako — je vskliknil knez — Bog mi je priča, da ni bila krivda na moji strani. Moja politika je viskdar stremila po sporazumljenju med obema svobodnima vejama naroda srbskega.

Dotaknil pa se je knez tudi jako kočljive točke: kandidature njegovega sina Mirka na srbski prestol. Ne le da ni nikdar niti mislil na kaj takega, marveč viskdar je delal na to, da so se nesporazumljenja vzravnala. Zato ravno ni mogel misliti na rečeno kandidature, ker je dobro vedel, da bi bila ista v veliko oviro sporazumljenju. Oao kandidaturu je mogel propagirati le kdo, ki je sanjal o združenju obeh dežel v bodočnosti. Stvar se je povečevala le po bojzani kraljice Drage, in morda tudi od strani srbskega ministra na Cetinju, ki je bil kreator te žene in ki je imel program ravno nasproten kneževemu: provzročati zlo in iz-zivati nesporazumljenja. V Belemgradu, ali bolje rečeno: na dvoru beligradskem so verjeli, da je dvor, v katerem biva princ Mirko, središče kake konspiracije.

Danes si morem domnevati — pravi Mantegazza — da vlada sporazumljenje med obema deželama, toliko, kar se dostaje rodbinskih razmer, kolikor, kar se tiče vedenja ministrov. Po nastopu Srbije — za kakor-šnega se gotovo izreče skupščina — je prišel nov element v balkansko vprašanje, ki je bilo dosedaj (po krivici) smatrano kakor skoraj izključno bolgarsko vprašanje.

(Zvršetek pride.)

Politični pregled.

V Trstu, 8. oktobra 1903.

Na karakteristiko dra. Koerberja, ki jo je priobčil o dru. Koerberju madjaraki list »Jüvendö«, prinaša list »Die Zeit« interesantne črvice, došle mu iz dunajskih »političnih krogov«. Tudi ti krogi potrjujejo, da se dr. Koerber za vse briga, v vse umešava, vedno izraža svoje želje svojim ministerskim tovarišem, a ne dogaja se redko, da dr. Koerber se svojimi »željami« prihaja v navskružje s tovariši. Ali tudi v takih slučajih je huda zamera, ako ne ustrezajo njegovim željam. Da dr. Koerber in bivši češki minister dr. Rezek nista bila viskdar najbolja prijatelja, temu je vzrok ravno ta, da je poslednji listke, na katerih mu je dr. Koerber javljal svoje želje, enostavno ignoriral! — Dopisniki lista »Zeit« pa oporekajo, da bi oni trije uradniki (ki so bili imenovani v več-radjšnji »Edinosti«) imeli toliko moči nad drom, Koerberjem. Najodločneje pa se opo-reka trditvi o toli prisrčnem razmerju med drom. Koerberjem in prestolonaslednikom. Nadvojvoda je bil sicer naklonjen Koerberju posebno zato, ker se poslednji ni protivil ženi-tvi nadvojvode. Ali pozneje so dogodki izbrisali spomin na to, in danes ni dr. Koerber prestolonasledniku nič več nego kateri-sibodi drugi minister. V nobenem slu-čajuni dr. Koerber »minister-ski predsednik — prestolona-slednik«. Če bi kedsj — pravijo dopis-niki v listu »Die Zeit« — prestolonaslednik prišel v položaj, da bo imenoval kakega min. predsednika, bo to skoro gotovo ne ki češki kavalir, ki uživa posebno naklonjenost nadvojvode.

Novinci in tretjeletniki na Ogrskem. Korespondenčni biro prinaša iz Temšvara vest, da se je v tamošnjih polkih prijavilo 523 vojakov novincev za dobrovoljni nastop.

Med temi da je 467 Nemcev, 50 Romunov in 6 Srbov. Iz vesti korespondenčnega biro-a pa je tudi razvidno, da dotični novinci se niso priglasili dobrovoljno le iz patriotizma, ampak tudi iz premišljenih ekonomičnih ozirov. Za njih je namreč velikega pomena, ako se čim prej zopet povr-nejo domov na svoja gospodarstva.

Samo da ne delajo ti nemadjaraki no-vinci računa — brez strahu vojne uprave pred Madjari. Vojna uprava je bila dala razglasiti po Ogrskem, da odpusti tretjelet-nike v tolikem številu, kolikor se priglasijo.

stev. Julija si je predstavljala vse najneznatnejše dogodke svojega prvega potovanja, da, celo misli, ki so jej bile prišle na gotovih mestih pota. Viktor, ki je bil zopet strastno zaljubljen v svojo mlado ženo, odkar se jej je povrnila sveža barva mladosti in ves sijaj njene lepote, jo je privijal tesno k sebi po navadi ljubimcev. Ko jo je skušil objeti, se mu je rahlo odtegnila in našla kak povod, da se je ubranila njegovega ljubkovanja. Kmalu potem jej je mrzel Viktorjev dotik, čegar toploto je čutila in delila vsled načina, kakor sta sedela. Hotela je sestiti za zdnji sedež voza, toda zjen mož jej je uljudno prepustil fond. Zahvalila ga je na pozornosti z vzdihom, katerega ni umel, in ta prosluli zape-ljivec v garniziji si je tolmačil otožnost svoje soproge sebi v prid ter jo proti večeru z neko odločnostjo, ki jej je imponirala, prisilil, da je govorila z njim.

»Prijatelj moj«, mu je rekla, »kmalu bi me bili usmrtili, saj veste. Če bi bila še mlada neizkušena deklica, bi lahko začela z nova z žrtvovanjem svojega življenja, toda mati sem, ki mora odgojevati hčerko, ohraniti se moram njej, kakor Vam. Prenašajva nesrečo, ki zadeva naju oba. Vi ste še naj-manje obžalovanja vredni. Niste-li znali po-iskati si tolažbe za to, kar meni prepovedu-jejo dolžnosti, najina skupna čast in še več

novincev. Vse prav. Ali nam se zdi, da je jako opravičena bojazen, da bodo vojne oblasti — z namenom tolaženja Madjarov — za te proglavivše se nemadjarke novince od-puščale ma d j a r s k e t r e t j e l e t n i k e ! S tem pa ne le da bodo dotičniki trpeli osebno krivico, ampak bodo se svojo žrtvijo povspesovali tudi madjaraki šovinizem! Ta-kega efekta si gotovo niso želeli in bi pome-njal isti tudi krvavo krivico, ali — jako možen in verjeten je.

Nemiri v Szegedinu. V času ex-lex položaja, v tem razmerno kratkem času teh izrednih odnošajev na Ogrskem ima že vsako mesto in mestece svojo zgodovino, ki je pod-črtana po ogrsko-narodnem šovinizmu. Tako se je vršila tudi v Szegedinu komedijca, ki, sama na sebi, ni nič drugega, nego to, kar mi normalni ljudje umejemo pod dijaško šalo, ki pa prav pod gloriozolo izvestnih vladnih vojaških, municipalnih, ministerskih kome-tarjev in poročil raznih korespondenc, več ali manje »kiralnih« (kraljevih), zadobiva velikan-ski nimbus in bi bila v stanuznati celo ka-kega ogerskega ministerskega predsednika doli s fotelja, če li Ogrska sploh — imela takega ministra!

Na Košutov spomenik v Szegedinu je bil položen venec s napisom: »Pridržani tretje-letni vojniki njegovemu (Košutovemu) sve-temu spominu!«

Tu si je izvestno dovolil kak politični agitatorček (ali morda še niti tak) šalo, samo da bi se smejal nad konfuznostjo nervoznih orgenov, ali pa iz namena, da povzroči kakov konflikt, ki bi se dal prav dobro izrabiti za politično agitacijo. In res ni dotičnik slabo računal. Kajti posegle so vmes vojaške in po-litične oblasti, ogrski korespondenčni biró je izdal cel komunike; tudi konflikt je navstal med vojaško in politično oblastjo.

Vojaška oblast je dala odstraniti venec po deputaciji ter ga izročila politični oblasti. Na to je množica navaila ter tirjala z de-monstracijami, naj se jej izroči venec, kar se je tudi zgodilo. Še več: pod interve-n-cijo političnih oblastnij je mno-žica položila venec zopet na spomenik ter so jej dali municipalno častno stražo. A prišla je zopet vojaška oblast kar z dvema kompa-nijama vojakov ter si je po daljšem boju z množico, ki je vojaške obsipala s kamenji, pri-lastila venec in ga spravila v vojašnico.

Popoldne in zvečer so se ponovile po-ulične demonstracije, v katerih je fanatizirana množica tirjala od vojakov venec!

ne go to, moja narava? Glejte, je nadaljevala, »v nekem predalu ste lankomiselno pozabili troje pisem do gospe de Serizy, evo jih! Moje molčanje Vam je dokaz, da imate v meni jako popustljivo žensko, ki ne zahteva od Vas žrtve, katere zahtevajo od nje zakoni. Toda dovolj sem premišljevala in spoznala, da najini ulogi niste isti, in da je samo ženska določena za nesrečo. Moja čednost sloni na določeni in trdai podlagi. Znala bom živeti neomadeževano, toda pustite me živeti.«

Omamljenega vsled logike, kakor jo znajo uporabljati ženske za jasnost v ljubezenskih stvarih, je obvladala markija neka dostojnost, ki jim je prirojena v takih odločilnih trenut-jih. Instiktivna mrznja, katero je kazala Ju-lija nasproti vsemu, kar je žalilo njene srčne želje, je pri ženski najlepša in izvira morda iz kake npravne čednosti, katere ne sprav-ljajo do molčanja niti zakoni niti civilizacija. A kdo se bo upal grajati ženske? Če neka-tera stroga srea grajajo pobotanje Julijinih dolžnosti z njeno ljubeznijo, jej bodo štela to prenapeta srea v zlo. Ta splošna graja obtožuje ali nesrečo, ki povzroča lahko nepokorščino do zakonov, ali žalostno nepo-polnost naredb, na katerih sloni gospodska družba.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Ženska tridesetih let.

Francoski spisal: Honoré de Balzac.

Poslovenil K. Z.

I. Prvi grehi.

In z nekim skoro krčevitim smehom — a vendar takim, da je preslepila moža, je od-skakljala v sotesko, kjer je zgiala.

»Kaj tako hitro že?...« je rekla, ko je bila dovolj oddaljena od gospoda d' Aigle-mont. »Oh, dragi prijatelj, v trenutku si ne bova to, kar sva sedaj; kratko: mi dva ne bova več živela...«

Skoro tiho sta se sprehajala po dolini, poleg vode, v zadnjih žarkih zahajajočega solncea, govoreča prazne besede, sladke, kakor šumenje Loire, ki so pa vendar ganile dušo. V tem hipu, predno je zatonilo, ju je pokrilo solnce z rudečim odsevom, ki je bil otožna podoba njune nesrečne ljubezni. Jako vznemirjen, da ni našel voza na mestu, kjer se je bil ustavil, je general sledil ali prehitel ljubimeca, ne da bi se mešal v razgovor. Plemenito in nežno vedenje, katerega se je posluževal lord Grenville med potovanjem, je bilo razgnalo vse sumnje markiza, ki je puščal nekaj časa sem svoji ženi svobodo

24 zaupaje punski zvestobi lorda zdravniku. — Artur in Julija sta še vedno stopala žalostnih in potrlih src. Ko sta še pred kratkim hodila po pobočju Monteantourja, sta gojila oba neki prazen up, čutila neko nemirno srečo, o kateri si nista upala dati odgovora. Gredočima ob dolini pa se je bilo zrušilo poslopje, katero sta si bila sezidala v domi-šljiji in proti kateremu se nista upala dihati, podobna otrokom, ki se boje zrušenja hiše iz kart, ki so jih bili sestavili. Sedaj sta bila brez upa. Lord Grenville je odpotoval še ta večer.

Zadnji pogled, ki ga je vrgel na Julijo, je dokazal na nesrečo, da je imel od tre-notja, ko jima je bilo sočutje razkrilo vso obsežnost tako mučne strasti, pravico: ne zaupati samemu sebi.

Ko sta g. spod d' Aiglemont in njegova soproga naslednjega dne brez svojega sopot-nika sedela v fondu svojega voza ter naglo drdrala po cesti, po kateri se je bila nekoč leta 1814. vozila markiza, se je vzbudilo v njej nešteto pozabljenih vtisov; srce ima za-se svoj spomin. Takrat še ni vedela ničesar o ljubezni in je menila celo, da ima do-voľj uzrokov zvestobo preklinjati. Naj si je ženska še tako nesposobna za spominjanje na važne dogodke, se bo vendar vse življenje spominjala stvarij, ki se tičejo njenih čut-

Prilo je do spopadka. Kamenje je letelo sem, kroglice iz pušk pa so švigale tja. Bilo je več ranjenih in zaprtih. Sedaj vlada zopet mir.

Vladno poročilo pojasnjuje sedaj in razsvetljuje dejstva od vseh strani ter obeta preiskave, da-li je korektno postopala politična oblast, ki je od vojakov odstranjeni venec zopet položila na spomenik ter so ustrašila presij množice. V glavnem pa se bo vodila preiskava o tem, da-li so res tretjeletni vojaki položili ta venec, kakor izhaja iz napisa.

Na vsaki način je ta dogodek simptomatičen za konfuznost in nervoznost, ki vlada sedaj na Ogrskem, ker je vrhu tega vidno, da se v tej kritični dobi položaj vedno bolj poostruje, in to še z vprav malenkostnimi prikaznimi, ki pa imajo na sebi znak, da prav po neznanosti izživljajo dalekosežne posledice.

Gospodarsko razmerje med Avstrijo in Ogrsko. V deželnem zboru štajerskem so razpravljali včeraj o važnem aktualnem vprašanju: o gospodarskem razmerju med Avstrijo in Ogrsko. Poslanec Walz, ki je že znan po tem, da si rad privoščja različne parlamentarne rezkosti, je tudi to pot ostro napelstruno. Če nimamo dobiti — je menil — boljše pogodbe, potem nam mora biti ljubša ločitev. Za skupnost smo morali doprinesati žrtve njim, ki glojejo na našem gospodarskem življenju. In vrhu vsega so Ogrji še nelojalni. Govornik je izjavil, »da mora kakor pošten ljudski zastopnik reči naravnost, da na tem, da je ogrski šovinizem tako vzkipek, je kriva edino le popustljivost krove«. Zato da ga je razveselilo armadno povleje, ker vidi govornik v njem prvi znak, da hočejo na najvišem mestu enkrat pojasniti stališče Madjarom. Ako bi se skupne institucije spremenile tako, kakor žele Madjari, bi navstalo za nas velikansko breme. Zato se mora poslušati tudi nas. Tu je govornik odrekal kroni pravico do enostranskega odločevanja, ker tu da gre za naš denar. Deželni glavar grof Atems pa je z ostrimi besedami zavrnil besede govornika, naperjene proti kroni, kajti — tako je vzkliknil deželni glavar — kroni je vedno ta skrb, da varuje interese narodov.

Posl. grof Kottulinsky je povdarjal močnost, da ne pride do nagodbe. Tudi ta govornik je povdarjal, da so bila določila pogodbe za nas neugodna in še ta določila da so madjari nelojalno tolmačili; to je v naši polovici vzbudilo željo po ločenju. Ta želja postaja vedno glasnejša tudi zato, ker postaja na Ogrskem vedno jasnejša tendenca po samostojnosti na gospodarskem in političnem polju. Komaj pa je ta nemško liberalni grof podal to izjavo, že se je zvrnil zopet na isto stran, kjer žele obnovljenja nagodbe! Češ, da še obstoje vzroki, ki so doveli do dualizma in dvakratnega obnovljenja nagodbe. Svojo vest si je nemški grof potolažil z izjavo, da obnovljena pogodba bo morala biti pravična! Ali javne vesti ni potolažil. Stvar je vendar najjednostavnejša: ako naj bo pogodba res pravična, bi morali Madjari mnogo, mnogo odjenjati.

Za odjenjavanje pa niso bili Madjari nikdar disponirani. In kako naj bi se le sedaj, ko so vsi kakor v plameu, pričakovali od njih odjenljivosti?! — In ako vrhu tega še člani naše vlade se svojim nastopanjem podžigajo plamen, kakor je storil to sam načelnik naše vlade, dr. Koerber, na banketu industrijalcev na Dunaju. Čuden mož ta — Koerber. Se svojim postopanjem v notranji polovici naše monarhije je potisnil že vse nemške narodnosti v opozicijo, dovedši jih do definitivnega prepričanja, da od njega nimajo ničesar, ali prav ničesar dobrega pričakovati, razna — lepih in sladkih besed. Teh jih ima vedno na koše; kolikor jih ne zna rezljati sam, pa mu jih sestavljajo njegovi pomočniki, kakor smo izvedeli ravnokar. Sedaj pa vidimo, da je tudi njegovo postopanje nasproti dogodkom na Ogrskem tako, da se vsiljuje vprašanje: je-li to sploh resen politik? Svojo demisijo, podano med sedanjo ogrsko kr. z. z., je opravičeval, kakor da mu ne dopuščja vest, da bi nas Ogrji še nadalje tako tiščali ob tla in nam gospodovali. Kratko zasedanje državnega zbor je sklical (po občni sodbi) v ta namen, da bi ves naš parlament mobiliziral proti Ogrom; on sam naj bi korakal na čelu kakor generalissimus te vojske. Ves svet bi bil mislil, da se je končno

vendar zopet enkrat pojavil minister, ki ima tople avstrijske krvi v svojih žilah. Krepko je zvenela bojna fanfara dr. Koerberja, potem pa je prišel rečeni banket in generalissimus je odpel jermenje, utaknil meč v nožnico vzjel rog v roko in je jel na lastna usta in na vso sapo pihati — retirado. Niti izreči ne smete, o gospoda, besede »ločitev« od Ogrske! Pogodba se mora obnoviti! Tako je zaklical Koerber.

Mi bi stavili, da so si po vsej Madjarski veselo meli roke po tem govoru Koerberjevem. To je zanje radostno obvestilo, da jim ne treba nič odjenjati, ker pogodba se mora obnoviti! Tako se pripravlja dr. Koerber za trdi gospodarski boj s prihodjo ogrsko vlado. V hud boj hoče iti in ob enem daje razumeti sovražniku, da — ne mislimo tako hudo od naše strani!! In potem naj bodo Madjari odjenljivi, ko je načelnik naše vlade nemodro dal vse šanse iz rok? Omenjeni govor Koerberjev je bil groza hiba v taktičnem in stvarnem pogledu. Mi ne moremo torej drugače, nego da obhujujemo optimizem štajerskega grofa Kotulinskega, ki se še nadeja »pravične nagodbe«.

Tako govore — drugorodci! Italijanski državni poslanec in ob enem ugledni pisatelj, Napoleon Colaianni, piše v rimski »Rivista Popolare« daljši članek, naperjen proti »prenapetežem«, kateri so nameravali z življenjem vsprejeti ruskega carja ob njega prihodu v Italijo. Članek je ošibal razširjevalce agitacije proti carju in je dokazal, da bi bil takov organizirani nastop proti carju pregrešek proti dolžni uljudnosti in zakonu, in bil ob enem tudi politično nevaren čin. Koga naj bi zadelo življenje — vprašuje Colaianni: ali carja ali tiste institucije, katere car zastopa? Moža gotovo ne, ker ta mož je — pravi Colaianni — gotovo boljši od Edwarda VII. Institucije, katere zastopa ruski car, so pa zgodovinska dedščina, za katerih obstanek nima car nikake odgovornosti, kakor se ne more naprtiti odgovornosti angleškemu kralju za obstanek morebitnih nazadnjaških institucij na Angležkem.

Colaianni vzklika: Tudi neki drugi cesar je, čegar politično delovanje zaslučuje — življenja! Nemški cesar, oboževalec Kruppa, mistični provzročitelj klanja v Kitaju, proslavitelj Hunov, z eno besedo: oni, ki grozi socializmom s sumaričnim nasilnim uničenjem!

Med obema cesarjema je ta razlika: Car Nikolaj napreduje, Viljem nemški pa nazaduje. Kar se tiče reform, car ne — foreira. To mu je tudi nemožno, ako pomislimo, da mora vladati 130 milijonov podanikov, raznih plemen in še raznejših prepričan!

Tako piše italijanski učenjak — anarchist! Nadaljuje pa tako-le: »Kaj pa Finlandski, kaj Kišinev...? Prva pomenja črno piko po našem mnenju in to veliko bolj črno, nego pa klanje Židov — zato ne bomo iskali nikake olajšujoče okolnosti, da-si bi jih lahko našli, političnih in etičnih. Potem pa bi se bilo moralo organizirati tudi proti Edwardu VII., morilec Burov, vse kaj drugega nego navadno življenje! Finlandci so tihe, obupane žrtve; Burei pa so se branili, kakor se more braniti le narod herojev... In tisti dragi nemški cesar, ki zapoveduje, da se v poljsko-pruskih žilah pretepajo male deklice, ki so zakrivile samo to, da so govorele svoj materini poljski jezik?!«

Tako je dal Italijan Colaianni najboljši odgovor na vprašanje, da-li je res car Nikolaj prvi med vladarji, ki zaslučuje, da se pljuva nanj?!

Srbska skupščina. Včeraj je kralj Peter I. otvoril zasedanje srbske skupščine s prestolnim govorom, v katerem izreka početkom zahvalo kabinetu Avakumovičevemu, ki je vodil vladne posle do sedanjega uravnanja razmer in do sestave redne vlade pod ministrskim predsedništvom Gruiča. Nadalje naglašja prestolni govor prijateljsko razmerje do drugih držav, poseba do bratske države Ruske, do prijateljske Avstro-Ogrske in do balkanskih držav. Kralj je sporočil, da je pravkar dobil obvestilo, da je sultan izdal irade (cesarsko naredbo), v katerem priznava srbsko narodnost, ter je (kralj) izrekel nado, da se kmalo posreči sultanu napraviti red in mir v Makedoniji in Stari Srbiji. (Ali je tudi kralj Peter šel med nepoboljšljive optimiste?! Slednjic je zahteval kralj, da skupščina posveti veliko pozornost vojski, ki uživa prej ko slej zaupanje naroda.

Tržaške vesti.

Mestni svet tržaški bo imel v soboto opoludne svojo sejo.

Brnski »Hlas« o »Edinosti«. Pod naslovom »Ze slovanského jihu« (S slovanskega juga) priobčuje brnski dnevnik »Hlas« članek, v katerem podaja, odobruje, glavne misli, podane v naših člankih »Na razpotju«. Uvodoma pa pravi o našem listu, da je med onimi redkimi organi slovanskimi, ki s hvalevredno nepristranostjo slede življenju vsega Slovanstva ter crpi iz istega praktične misli za skupno slovansko delo v avstro-ogrski monarhiji.

Hvaležni smo brnskemu glasilu bratskega češkega naroda na tem, da tudi nam Jugoslovanom obrača svojo pozornost, in zahvaljujemo ga na priznanju našega skromnega delovanja slovanski stvari v prid.

Prošt Faidutti — škof? Širi se govorica, po kateri bi bil imenovan v kratkem prošt Faidutti v Gorici pomožnim škofom v Tridentu, drugi pa hočejo vedeti celó, da bi šel Flapp v Trident, v Poreč pa Faidutti! Ali to so menda le govorice!

Ričmanje. Pod tem naslovom pše večerajšnji »Slovenec«:

»Deputacija Ričmanjev je bila pred večerajšnjim na tržaškem namestništvu ter je zahtevala, naj se reši njihova vloga za prestop v pravoslavje. Dal Bog, da bi Ričmanjci uvideli, da s tem store jako nesrečen korak in da bi se dobil način, da se razmere v Ričmanjih v okrilju katoliške cerkve za lepo poravnajo.«

Mi dostavljamo temu: Dal Bog, da bi kompetentne cerkvene in državne oblasti uvidile, da zadevle njih največja krivda na tem, da je prišlo do tega ter da bi našle pravo pot iz trmaste absolutne negacije do pametnega popuščanja — ako je še čas. Uloge so se sedaj zamenjale. Prej so prosili Ričmanje, sedaj bodo morale prositi gornje oblasti. Naj se pa sodi o ričmanjskem gibanju, kakor se hoče, ali to mora priznati vsakdo, da bi zmaga Ričmanjev ne bila škodila verski misli, pač pa bi ustvarila trden jez proti raznarodovanju na Primorskem. Ta misel nas je vedno vodila o presojanju unajatskega gibanja v Ričmanjih. Ako smo se za to vprašanje iz zgorajjih poštenih namenov zanimali, nas nevspeha tega gibanja ne more biti sram, ker bi nas sicer moralo biti sram vsacega nevspeha na narodnem, kulturnem in tudi — cerkvenem polju. Slab vojak bi bil ta, ki bi se podajal v boj le tedaj, ako bi mu bila zmaga zagotovljena že v naprej. V vsakem boju je zmagovalec in premagan. Ali zmaga, žalibog, ni vedno na strani dobre stvari. Sicer smo pa trdno uverjeni, da je navidezni poraz Ričmanjev prinesel za našo narodnost in da še prinese dobrih sadov. Da ni bilo ričmanjskega vprašanja, bi se bilo poitalijančevanje po naših cerkvah vršilo že na najširši podlagi. Ričmanjsko vprašanje pa je in bodi »memento« mogoteem, da so tudi za njih neke meje. In to je vsakako vspeh!

Javno vprašanje. Gospod Josip Turk, posestnik v Škorklji št. 131, je že dne 9. junja minolega leta vložil na tuk. e. kr. namestništvu priziv v stvari domovinske pravice. Pred dobrim mesecem pa je na imenovani oblastnji tudi urgiral rešitev, a do danes — po 1 letu in štirih mesecih — odkar je bil vložil priziv — ni še prejel nikake rešitve! Kakor ta gospod, tako je tudi premnogo drugih, ki čakajo že nad leto dnij na rešitev svojih rekurzov.

V imenu vseh rekurentov vprašujemo visoko e. kr. namestništvo: misli-li isto ukreniti potrebno, da se že enkrat začne izvrševati — zakon?! Izgovor, češ, da imajo na magistratu obilo dela ne drži, ker obilico dela ima tudi, recimo, e. kr. namestništvo, a vendar rešuje vse akte, zadevajoče domovinsko pravico, z vso možno točnostjo. Kakor ta urad, tako ima tudi e. kr. redarstvo obilo posla z izdajanjem potrdil o 10 letnem bivanju; in tudi to, vsaj zadnji čas, vrši svojo dolžnost mnogo bolj točno, nego pa magistrat, da si ima ta zadnji legijone uradnikov na razpolago.

Zganite se torej in glejte, da se bodo zakoni tudi res vršili.

Bolnišnica in nje — nesnaga! Pišejo nam:

Že večkrat ste nastopili proti upravi tržaške mestne bolnišnice in ste obsojali to upravo radi tega, ker premalo pazi na snago

izlasti pa na potrebo čistoto postelj! Te so v resnici polne nesnage — stenice!

Opisali ste bili slučaj, ko je obnemogla in na smrt bolna ženska tožila, da ne more niti minute časa počivati, ker jej bolezen in — nešteto stenice ne dajejo miru. Opisali ste bili tudi žensko, ki je bila vsa črna na vsem životu od samega pikanja teh mrčesov. Ker so tudi nekateri italijanski listi (umeje se, da ne camorristični) pisali in obsojali to nesnago, je bilo pričakovati — da se poklicani faktorji že enkrat zganejo! Toda, danes smo v tem pogledu ravno tam, kjer smo bili pred petimi leti!

Za sedaj polagamo na srce g. Marsichu, upravitelju bolnišnice, naj da nemudoma očistiti III. ženski oddelek v I. nadstropju, kjer tožijo bolne žene, da morajo ob vsej boleznici cele noči loviti — stenice!

Roko na srce, o gospoda, in pomislite, da mora vsaka oseba (ali pa kdo drugi zanj) plačevati 2 K 8 st. bolniških stroškov na dan!

Vi porečete, kakor običajno: »Mi čistimo, kolikor se da.« Mi vam pa pravimo, da se ne čisti nič in nič! Po zaporih, kjer ležijo sami zdravi ljudje, je dovolj da se je le jeden pritožil o kaki nesnagi, in takoj vam pobirajo postelje in tudi pobelijo sobe! V bolnišnici pa, kjer leže bolni nesrečniki, za katere treba slano plačevati — puščajo vsa postelje polne stenice; a iz bolnikov, ako so se pritožili, brijejo celó norce!

Kako se v bolnišnici »čisti«, vedo povedati bolniki in trde, da se po cele mesece niti ne pogleda v postelje!

Tako postopanje je nehumano in mi zahtevamo v imenu humanitete, da se to odpravi takej!

Moja misel! Pišejo nam iz pevskih krogov: Poletna sezona je minola — doba raznih veselie na planem. Smem se nadejati torej, da se ne bo krivo tolmačilo, kar hočem reči in da se ne bo mežilo, da je to naperjeno specialno proti komu. Kar sem tu napisal, sem hotel napisati v blagohotno uvaževanje na adresu — vseh. Proti nikomur torej, ampak za vse in na korist vseh. Vodi me torej le stvarni razlogi, le stvari hočem koristiti in nikomur škodovati!

Večkrat že, smo čitali v cenjeni »Edinosti« pritožbe, da so veselice v našem mestu in njega okolici prepogoste.

Ako pomislimo, da je tu blizu dvajset pevskih zborov, ki pokrivajo svoje troške skoraj edino od dohodkov veselie, bomo takoj umeli, da treba precej veselie, predno so vsa ta društva nabrala svoto, potrebno za svoj obstanek. Ali često se dogaja, da je kako društvo privedilo veselico, na kateri je, da ali ne, pokrilo komaj — stroške te veselice same. — Kaj naj stori tako društvo drugega, nego da se odloči za eno veselico, na kateri upa doseči vsaj nekaj prebitka? Ali tudi to se ne posreča vsikdar, čemur se zopet ni čuditi, ako pomislimo, da vsa ta naša društva prirejajo vsako vsaj dve zabavi na leto, kar znaša 34 veselie! A pomisliti je dalje, da je zraven pevskih društev vse polno drugih društev, ki prirejajo po eno in tudi po več veselie na leto.

Veselice se vrste ena za drugo, ali prihaja jih tudi po več na en isti dan, od česar imajo le škodo vsa dotična društva. — Kaj storiti torej?! Zmanjšati število društev? — To se da lahko storiti z — jezikom; druga pa bi bila stvar, ako bi res začeli akcijo za tako zmanjšanje! Tega tudi ne treba.

Mi smo prepričani, da morejo obstati vsa sedaj obstoječa društva in da so vsa ta društva tudi koristna narodni stvari.

Ako pa je ali bi bilo katero teh društev v takih finančnih razmerah, da bi ne moglo dalje — bodo člani istega že vedeli, kaj jim je storiti. Nasilnim potom se pa ne da uničiti nijednega (narodu koristnega) društva in je velika pogreška, ako kedo sanja o kakem takim uničenju!

Z veseliciami in z društvi nadomestujemo — osobito mestni Slovenci — slovenske šole! To je za nas javna šola. To mora priznati vsakdo, ki opazuje že dlje časa razvijanje našega naroda v mestu in tudi v okolici.

Pustimo torej društva. Naj žive! Zahajajmo marveč na veselice kolikor več moremo! Ali na eno bo treba misliti. Temu se ne bomo mogli izogniti. Neizogibno potrebno je v interesu stvari. V prirejanje naših veselie treba opraviti zistem, organizacijo! Zato je skrajni čas, da si stvarimo korporacijo v tej ali oni formi, pod tem ali onim ime-

nom, ki bo nekak regulator v tem pogledu, ki bo avtoriteta, kateri se bodo morala pokoriti vsa društva, ki prirejajo veselice, brez izjeme!

To bo tudi pot, po kateri bo preprečeno vsako sovraštvo in kljubovanje. Vsakdo naj podpira ono društvo, katero je, po njegovi mnenju, bolj vredno podpore. Vsakdo naj gleda, da se naša društva organizirajo in tako zadobe neko bolj trdno podlago. To bo narodu na korist!

Razpisane službe. Predsedništvo e. k. namestništva razpisuje mesto namestništvenega kancelista s plačili XI. plačilnega razreda. — Ako se ta služba ne podeli kakemu prosilcu iz med aktivnih ali kvijesciranih uradnikov, bodo imeli pred drugimi prosilci pravico do nje podčastniki s certifikatom, ako dokažejo svojo popolno usposobljenost.

Zakonito opremljene prošnje, katerim je pridejati tudi dokaz o poznanju deželnih jezikov, o primerani šolski naobrazbi, poznanje pisarniške in manipulacijske službe in korektno pisanje, je predložiti do 5. novembra predsedništvu e. k. namestništva.

C. k. finančno ravnateljstvo za Primorje pa razpisuje nastopne službe: višega kontrolorja carinskega urada v VII. plačilnem razredu, eventuelno višega oficijala carinskega urada, ali mesto kakega drugega carinarskega ali uradnika solnega urada v IX. plačilnem razredu, eventuelno kako drugo mesto carinarskega ali uradnika na solnem uradu v X. plačilnem razredu, eventuelno službo carinarskega asistenta ali drugega carinarskega ali uradnika na solnem uradu v XI. plačilnem razredu. Treba položiti službeno kavelj. Predpisano opremljene prošnje z dokazilom o poznanju deželnih jezikov, je predložiti na predsedništvo finančnega ravnateljstva za Primorje v 4 tednih od dne 29. septembra dalje.

Gospod Josip Turk iz Škorklje je ustanovnik tržaške in rojanske podružnice »Sv. Cirila in Metodija«, a je bil po pomoti izpuščen iz svojedobno objavljenega imenika. Toliko v zadoščenje g. Turku.

Čitalnica pri sv. Jakobu vabi svoje ude in prijatelje na veselico, ki jo priredi v nedeljo, dne 11. oktobra ob 5. uri popoldne povodom otvoritve novih prostorov v ulici Concordia št. 1 A (v prejšnjih prostorih »Narodna gostilna«) s petjem, godbo, slavnostnim govorom pred razkritjem ustanoviteljve podobe in plesom. Čitalnica si je v obširni dvorani omislila krasen in prostoran oder, čitalniški orkester in pevski zbor vadila sta se pridno, tako, da čitalniški odbor slavnemu slovenskemu občinstvu lahko obeta prav prijetno zabavo. Na svidenje!

Zavod sv. Nikolaja priredi v nedeljo tombolo na svojem vrtu v korist nesrečnim, pogorelim v Boven. Vstopnine ne bo nobene, le listki so po 20 st. Upa se, da se dekleta, oziroma občinstvo udeleži te tombole mnogoštevilno, ter tako dokažemo, da naša area so usmiljena, ko gre za pomoč bednim bratom. Dajte, pomagajte nesrečnemu Boven.

Bratovščina sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu. Odbor »Bratovščine sv. Cirila in Metodija« nas je naprosil objaviti da bo imela omenjena bratovščina svoj občni zbor v nedeljo dne 11. t. m. ob 5. uri popoldne v prostorih deklishe šole družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu. Ob tej priliki moramo opozoriti tržaške Slovence — tudi one, ki niso udje te bratovščine — na njeno važnost. Saj bratovščina sv. Cirila in Metodija je edina, ki vzdržuje slov. petje po tržaških župnih cerkvah. Zato je tržaškim slov. delavcem tako priljubljena.

Vsak, kdor le more, naj se udeleži v jedno vrsto z našimi delavci med brate sv. Cirila in Metodija!

Vinska pokušnja, ki jo priredi ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu, vršila se bo v nedeljo dne 18. t. m. v prostorih »Narodnega doma« pri sv. Ivanu. Za to redko novost je najet že vojaški orkester in sl. »Slovensko pevsko društvo« bo tudi blagohotno sodelovalo s posebnim velenim programom. Tudi različna vina so že preskrbljena, kakor: sladki refošk, kraški teran, imenitni Istrijanec, okoličansko črno in belo ter sladko novo. Rade bi imele pa še kaj imenitnega; zato se obračamo zaupno do rodoljubnih družin v Trstu in okolici, da nam blagovole poslati kako buteljko še bolj delikatnega. Prepričane smo, da nam vsakdo, kdor ima kaj v svoji kleti, določje eno ali dve steklenici v »Slov. čitalnico«, ul. S. Francesco 2.

Kakor vedno, tako upamo tudi sedaj, da nam sl. občinstvo priskoči na pomoč s kakim prispevkom in obilno udeležbo.

V ta namen so že podarili: g. Negode 2 buteljki refoška sladkega, g. N. P. 2 buteljki »prosekarja«. Srčna hvala! Da bi našli kaj mnogo posnemovalcev.

Deček se je izgubil. Amor Ciena je 11-leten deček. Včeraj zjutraj je odšel, kakor navadno, da pojde v šolo. Od onega časa je izginil. Dogodek je prijavljen redarstvu.

Vinska »korajža«! Predsinočnjim je prišel v neko kavarno v ulici Lodovico Ariosto (Skoraj gotovo je ta ulica nekje v novem Trstu!), nek Marko B. iz Slavine. Poln vina, kakor je bil, je začel v omenjeni kavarni razgrajati in upiti in to toliko časa, dokler je bil pozvan redar, ki je skušal pomiriti pijanega moža. V plačilo za to je pijanec pograbil redarja za prsa in ga hotel vreči na tla. Isto je pijanec ponovil nad drugim redarjem, ki je bil prišel prvemu na pomoč.

Še le ko je prišel tretji redar in ko so pijanca dobro povezali, se jim je posrečilo odvzeti tega Samsona na inšpektorat, kjer so ga pregledali in našli pri njem vse polno kamenja. Z inšpektorata so pijanca odveli na komisarijat v Vicolo Cieco in od tam, po zasljanju, v ulico Tigor — na hlad! V hotelu Tigor imajo namreč neki gotov lek proti vinski »korajži«.

Zviti lopov. Včeraj zjutraj je Marko Valenta pripeljal iz Umaga kakih 20 kvint. grozdja. Med tem, ko je šel Valenta v mesto ponujat svoje blago, se je predstavil lastniku barke, na kateri je bilo grozdje, neki nepoznanec, ki je izjavil, da je kupil in tudi plačal osem kvintalov grozdja. Lastnik barke, Domenik Delise, ki pa mora biti grozno najiven, je, meni nič, tebi nič, oddal zahtevano grozdje — nepoznancu. Ko se je Valenta povrnil in izvedel o veliki in zviti slepariji mu ni preostajalo druge, nego da »je javil dogodek redarstvu. Pa poreče kdo, da tržaški lopovi ne napredujejo!

Prebivalstvo našega mesta šteje (brez vojaštva), 186.348 duš. Leta 1900., ob zadnjem ljudskem štetju, je bilo 178.127 duš. V treh letih je torej priraslo 8221 prebivalcev. Kdo ve, koliko bratcev iz blažene Italije je med tem prirastkom!

Poroke, rojstva in smrti. Od 27. septembra do 3. oktobra je bilo v Trstu 35 porok (v minolem letu v istem času 31). — Rojenih je bilo 96: 46 moškega in 50 ženskega spola; med temi 17 nezakonskih. — Mrtvih je bilo 70.

Pozor na gobe! Te dni je bila tu aretirana neka kmetijca, ki je prodajala gobe, ne da bi jih bil pregledal mestni izvedenec, in vrhu tega je prodajala na nedovoljenem kraju. Ko je kasneje mestni izvedenec pregledal zaplenjene gobe, je konstatoval, da so večina teh — strupene! Pozor prodajalec! Pozor pa tudi še bolj kupovalci, ker sta se ravno včeraj zastrupili dve celi družini, stanujoči ena v ulici S. Michele, druga pa v ulici S. Giusto. Da ni bilo več nesreče, se je zahvaliti hitri zdravniški pomoči, ki je zastrupljene rešila najhujšega.

Da se ni — prehladil! Včeraj v jutro je redarstveni nadzornik, s pomočjo enega redarja, aretiral v mestnem gozdiču 19-letnega Radimira Gabrielli-ja, kateri je že več dni in več noči hodil in spal, v omenjenem gozdiču. Aretiranec je bil ves razcapan in brez sredstev za preživljanje.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. zjutraj 18.3, ob 2. uri popoldne 23. C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764.8 — Danes plima ob 10.6 predp. in ob 10.32 pop.; oseka ob 4.12 popoldne in ob 3.22 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske

× V Gorici zidamo. V »S. čiči« čitamo: Zidamo ne le v duševnem oziru, marveč v splošni naš napredek zidamo s kamenjem in opeko. — »Trgovski dom« bo kmalu že iz tal. Kdor je videl, kaj vse bo tu pod zemljo, se je vprašal v duhu: »kaj še bo nad njo?« In res bo to prekrasno poslopje narodu v čast in korist! — Poslopje »Goriške ljudske posojilnice« v Gosposki ulici št. 7 bo v par tednih popolnoma dovršeno. Že sedaj se vidi, da bo to najličnejša hiša v tej glavni ulici našega mesta. — Tekom jednega tedna bo tudi dovršen veliki salon hotela »pri zlatem jelenu«, in v kratkem času zraven njega še stekleni salon. Vsakdo se lahko prepriča, da se pripravlja prav prijetno shajališče tudi za največje potrebe. Ne bodo

nas več podili izpod tuje strehe ali pa nas za drag denar nejevoljno trpeli pod njo, ker tu bomo: na svojem!

Mi pozdravljamo z veseljem to napredovanje goriških bratov!

× **Občinske volitve v Marezigah.** Kakor nam javljajo iz Marezig, se bodo nove občinske volitve vršile dne 15., 16. in 17. t. m. Zadnje volitve so bile razveljavljene vsled rovarjenja poznanih možakarjev, kateri imajo v Kopru svoje »narodne svetovalec«.

Vesti iz Kranjske.

* **Privaten pedagoški tečaj** hočejo ustanoviti v Ljubljani za absolventke mestne višje deklishe šole.

Mnogo absolventinj te šole se je namreč posvetilo učiteljevanju, a sedaj je znatnemu številu gojenk zaprta pot tudi na učiteljske v Gorico, ker imajo ondi dovolj domačink, ki prenapolnjujejo ondotno učiteljske. Zato je kuratorij mestne višje deklishe šole v Ljubljani prišel na pametno misel, da ustvari nekaj pedagoški tečaj, kjer bi se boljše gojenke proti odškodnini 10 kron na mesec privatno pripravljale za vsprejemni izpit na učiteljsku. Občinski svet je pritrtil ustanovitvi takega tečaja, ako se oglasi vsaj 8 gojenk in je dovolil v ta namen letnih 800 kron.

Vesti iz Štajerske.

— **Cvetje celjske kulture.** Veliko in opravičeno ogorčenje je bil izzval razbojniški napad na slovensko družbo, ki se je vračala z neke veselice v Šmartnem, o kateri priliki je bila tudi neka gospa težko ranjena. Eden napadalec je bil sojen te dni pred celjskim sodiščem in so mu prisodili celih — 14 dni zapora; drugega — ki je ranil gospo na glavi — bo pa sodilo vojaško sodišče. Ta dva sta izvršila tisti razbojniški napad: ali intelektualni provzročitelji so tam zadej na varnem in — niso sedeli na zatožni klopi.

Te dni je umrla žena nekega celjskega Nemca. Sklenil je, da jo spravi na pokopališče sine lex, sine crux. V ta namen je stlačil truplo v neki zaboj in položivši istega na voziček — hajd na pokopališče. In otroci žajim. Mejpotoma je stopil v gostilno, a mej tem so otroci čuvali mrtvo truplo svoje matere: »Sprevod« se je pomikal dalje in — voziček se je prevrnil v neki jarek. Po tej nezgodi so se pomikali dalje na pokopališče. — »Tu le jo imaš, pa naredi žujo, kar hočeš«, je velel celjski Nemeec grobarju. In je dodal v podkrepjenje: »Nazaj je ne bom vozil«.

Ali ne poganja čudnih cvetov slavza gredica »kulture« celjskih Nemcev?

Razne vesti.

Jan Kubelik. Znani virtuozi na goslih, Jan Kubelik, nastopi daljšo turnejo, ki bo obsegala 110 koncertov v raznih deželah kakor v Angležki, Frnceozki, na Holandskem, v Nemčiji, na Ruskem, na Avstro-Ogrskem in v Italiji. Razna znamenita filharmonična društva po Evropi so naprosila Kubelika, da nastopi na njih koncertih, toda radi pomanjkanja časa je moral virtuozi odbiti skoro vse ponudbe. Tudi za Ameriko je dobil Kubelik ponudbo. Znani ameriški »impressarj« Mr. Frohmann je ponudil za »100 koncertov 300.000 dolarjev in brezplačno vožnjo za 4 osebe.«

8 letna morilka. V neki vasi pri Aradu je izginil neki triletni deček brez sledi. V noči potem, ko je deček izginil, je pripovedovalo neko 8 letno dekletce njegovi materi, da ima strah pred izginolim. Mati dečkova je vprašala na to dekletce, zakaj da se ga boji. Odgovor dekletca je bil, da je dečka — umorila. Valed izpovedbe so se pričela poizvedovanja in res so našli truplo dečkovo na onem mestu, ki je je označila deklica. Deklica je vrgla dečka na tla in ga je z eno roko davila na vratu, z drugo pa mu je tiščala usta, dokler ni bil mrtev.

Loterijske številke, izžrebane dne 7. oktobra:

Praga	64	46	79	70	36
Lvov	5	25	42	64	54

Gledišča.

Danes zvečer se bo predstavljalo v: **Politeama Rossetti:** ob 8. »La Traviata«, Verdijeva opera v 4 dejanjih.

Fenice: ob 8. »La Bohème«, Puccini-jeva opera v 4 dejanjih.

Filodrammatico: ob 8. uri in en četrt »Tristi amori«, Gicosa-va komedija v 3 dejanjih.

Brzjavna poročila.

Kriza na Ogrskem.

DUNAJ 8. (B) Bivši ogrski ministerski predsednik Koloman pl. Szell je danes zjutraj odpotoval v Budimpešto.

Blagoslovljenje obnovljene kapele.

DUNAJ 8. (B.) Danes predpoludne se je vršilo blagoslovljenje restavrirane Brigitine kapele v navzočnosti cesarja, ministerskega predsednika, naučnega ministra Hartela, namestnika, policijskega predsednika, deželnega maršala in občinskih svetovalecev.

Na nagovor odbora načelnika, ki je zahvalil cesarja na prihodu in je zaprosil istega, naj bo navzoč na prvi maši, je odgovoril cesar: Veseli me prirčno, da sem mogel obiskati brigitski okraj ter biti navzoč na blagoslovljenju restavrirane kapele. Ta na novo navstala božja hiša je zgodovinsko znamenje na dunajskih tleh in v mnogih zvezah z zgodovino moje hiše. Jaz hvalim patrijiotični in verski čut prebivalstva, ki je to kapelo povrnilo nje svetemu namenu in izrekam svojo zahvalo vsem onim, ki so sodelovali na tem. Cesar je prisostvoval sv. maši in si je natančno ogledal kapelo. Cesarja so pozdravljali entuzijastično na vsej poti.

Štrajk črkostavcev.

BUDIMPEŠTA 7. (B.) Zvečer je demonstriralo kakih 800 štrajkujočih črkostavcev pred uredniškimi prostori lista »Pesti Hirlap« in so redarje, ki so hoteli poseči vmes, obmetavali s kamenjem. — 1 policijskih uradnikov je bil ranjen, 21 izrednikov pa zaprtih. Tudi pred prostori lista »Budapest« so demonstrirali štrajkujoči črkostavci in so s kamenjem pobijali okna. Mir je bil kmalu vspostavljen.

Plenjenje.

TOUR COING 8. (B.) V sosednjih občinah so ptuje osebe plenile in odnese blaga iz pekovskih in mesarskih prodajalnic.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 7. (B) Po zaupnih sporočilih iz Sredca pripravljajo osrednja vodstva komitejev manifest, v katerem izjavijo, da so odbori v pričakovanju, da porta zaustavi zatiranje bolgarskih Macedoncev in izgrede proti istim, sklenili odložiti sedanje gibanje in dinamične napade do spomladi ter čakati, da-li se odredbe za reforme izvedejo.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK.

Lastnik konsorcij lista »Edinost«.

Natisnila tiskarna konsorcija lista »Edinost« v Trstu

Išče se

pridno slovensko deklico, katera je dosegla 14. leto in je dobrega zdravja. Več se poizve v tiskarni našega lista, ulica Torre biancha št. 12.

Deklico

stara od 14 let naprej, ki zna nekoliko šivati, pozna slovenski in nemški govoriti, se sprejme takoj, ulica Risorta št. 7, I. nadstr.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!
ZALOGA
pohištva
dobro poznane
tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)
vpisane zadruge z omejenim poroštvom
prej Anton Černigoj
Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.
Največja tovarna pohištva primorske dežele.
Solidnost zajamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobna, maderal sestav. Konkurenčne cene.
Album pohištva brezplačno.
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A.
(v lastni hiši)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurenta.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Quartovana cenik brezplačno in franko.

